

Niels Nielsen Moss: **En fuldstændig Historisk Efterretning om de Medfarendes Skiæbne paa Skibet Jomfrue Christina fra Tronhiem, som i Aaret 1769 blev optaget af Algiererne og giorte til Fanger, til deres Hiemkomst derfra sidst i Aaret 1772. Hvorhos er tilføyet et kort Anhang om Staden Algiers Beliggenhed, dens Indvaanere og videre Beskaffenhed, Eenfoldigst sammenskreven af N. M. Tronhiem 1773.**

Nordmænd og gunstige læsere!

Maa vi tage os den frihed ved vores hjemkomst af et tungt slaverie, og megen ustanden besværlighed og møye, at fortælle dem vores skiæbne og tilfældigheder, som hændede os fra den 7. september 1769. Da vi udgik fra hemstædet Trondheim, indtil vi saa vort kiære fæderneland igjen, i october maaned 1772.

Er stilen simpel og fortællingen eenfoldi og ukunstlet skal dog sandhed være historiens prydelse. En sømand veed de selv, er ej kyndig i veltalenhed.

Jeg må da fortælle historien under fælles navn, da vi næsten alle havde ens skæbne, og et slags arbejde, medens vi var der; undtagen vor skipper, som for det meste opholdt sig hos den svenske konsul, og tre andre, der var i lidt bedre omstændigheder end vi, og hvor om siden skal tales.

Jeg vedbliver derfor at fortælle vore tildragelser i den form, som jeg har optegnet dem i Algier og i øvrigt henstiller mine fortællinger til de veltænkendes kærlige omdømme og bifald.

Forfatteren.

Om De fangnes skiæbne, paa skibet Jomfru Christina fra Trondheim, i Algier.

I året 1769. Den 7. september udgik vi fra hiemstædet Trondheim, med snauskibet Jomfru Christina, førende af skipper Hans Thode Gram, og bemandet med 9 farende mænd, samt en passager, mss. Jacob Colin, og agtede sig til Lissabon. Vi fortsatte da reisen fra Trondheim intteligen leeden igenmem med god vind, til den 9 september, da vi med føyelig vind gik til søes og videre fortsatte vor tour norden om skotland og forbi Irland, ved vinden, dels føyelig dels contrair, til den 10 october da vi fik Cap Vinister at se og som vi videre fortsatte reisen til den 13 october da vi klokken 2 om eftermiddagen omtrent uden for Berli ngs af den Portugisiske kyst, fik en seilere at se, til lydert, som holdte ned til os; og som den nærmede sig alt nærmere, befrygtede vi, at det skulde være t tyrkisk rover fartøy; men tænkte mindst paa, at det var en Algierier, og at de havde brudt freden med Dannemark; vi stolede altså åp vores tyrkiske pas, som vi for kort

tid siden havde bekommet. Da den nu kom os noget nærmere, affyrede den en af sine jagere, eller en af de forreste kanoner, hvor kuglen gik nær vort skib, agter om; vi måtte strax opgive vores undersejl, og ligge bide, da også vejret var meest stille, da den nu kom os noget nærmere, at den kunde raabe til os, bleve vi befalede at komme ombord til dem og fremvise vores pas. Herom bleve vi prayede af en dansk kaptjan som var ombord hos dem, ved navn Nicolaisen, der 9 dage tilforn bleve opbragt, og førte skibet rigernes ønske fra København; han tilraabte os på Engelsk, efter givne ordre fra den tyrkiske kaptains folk, som forstod lidt engelsk. Vores skipper tog da ombord til dem i skibsbåden, og havde 4 mand med sig. De 4 mænd forbleve i båden, og ventede på skipperens tilbagekomst.

Efter at de havde ventet i båden en kort tid, som nedentrende en mængde af tyrker og mohrer, som toge os ved haanden, og førte os over på deres skib. Vi blev herovre fortræffede; og tænkte at de ville tage livet af os. Vi blev da bragte imellem så mange tilskuere, og som månen skinnede lidt imellem skyerne, at det var halvt mørkt, så kunde vi see denne mængdes sorte ansigter, og underlige klædedragt, og en meget grim stønen og underlig pludren, fordoblede vores bekymringer. Der vi komme over i skibet, droge nogle af os hid og andre did, indtil der kom ordre fra de kommanderende, at vi skulle bringes i kahytten; da vi komme der, forefandt vi vores skipper siddende på gulvet, som også 2de af de tyrkiske capitainer og foromtalte tolk, samt nogle mohrer, som havde opvartning og nogle andre, som havde adgang i Kahytten, så og 2de unge mennesker, af det foromtalte Kiøbenhavnske skib, vare derinde; hvoraf én af de danske, som stod på knæ, tilledede os at vi en skulle frygte; thi de gjorde os ikke noget ont; og fortækkede os om ufreden med Algier, samt hvorledes de for 9 dage siden vare optagne af dem. Vi befrygtede for det første, at denne skulle være en rengard, og torde ei troe hans ord, men siden fornam vi, at det var for sandt, det han fortællede os; vi bleve af nogle Mohrer ved pegen befalede at sidde ned på gulvet; thi vi forstodde ikke ellers deres sprog. Vi fik da høre, hvorledes det stod til med os, og vores smerte fordoblede sig over vores tunge skiøæbne, da vi mindst forventede os et såadant tilfælde.

Derpaa toge de tyrkiske folk vores baad i besiddelse, og droge med den ombord på vores skib, men da de ombord på skibet værende folk. Så båden komme, meente de, at det var skipperen, som kom tilbage; men da disse komme noget nærmere, fik de hre saa underlig udtale og pludren af mange mennesker, og vidste ei hvad det skulle betyde; men da de nu var komme rtil skibet fik de at skue, at det var tyrker, der som glubende røver løb ombord på skibet, jagede den ved roret staaende mand bort, strøg det danske flag ned, og straks førte de tilbageværende 6 mand i skibsbåden, og nogle af dem bringede de ombord på scherbequen, da de øvrige toge skibet i besiddelse som en god prise.

Hvordan vi derved var til måde, kan enhver læt skiønne; disse sidste blev også indbragte i Kahytten, hvor de forefandt de foromtalte. Nu begyndte den tyrkeiske tolk på engelsk at fortælle os: at vores consul var rejst bort fra Algier, men mente, at han inden 6 uger i det længste kom tilbage igien; da vi skulle blive frie, og maatte vi ej derfro frygte; men hvor meget vi deraf troede, staaer ved sit værd.

Derpaa begyndte han at spørge os, om vi havde nogle penge, Sølv eller Uhrer, saa skulle vi levere dem samme, som ville vel bevare det; og da de vilde saa godt, som med magt tage fra os, Det vi havde paa os, maatte vi overlevere dem alle ting, ja endog vore Knive; Derefter bleve vi bragte derfra, og ført hen over

Dækket, hvor vi maatte passere mestendeels igiennem 280 mand, saasom de fleste vare oppe paa Dækket, som stode at beskue os, førend vi kom til vor bestemte Plads foran i Skibet; Da vi komme did, forefandt vi den Kiøbenhavnske Capitain og 7 mænd af hans folk, som da udførligen underrettede os om alle ting.

Imidlertid alt dette skeete, laae vores skib i læ af den tyrkiske Cherbeque; men morgenen derpaa, kom vores skibsbaad ombord fra skibet til Cherbequen, saavelsom ogsaa deres egen chalaupé, som de havde udsat, og komme de begge beladne med alle vore tilhørende sager, løst og fast, kister og klæder, med videre, og hvad som var løst deraf stial skibsfolkene til sig. Derefter blev vores skib besat med tyrker; og fik den, som skulle commandere skibet, ordres til at føre det til Algier, det snarreste han kunde. Vi maatte saa see vort skib fare fra os, og vi sidde fangne tilbage. Denne Cherbeque førte 34 kanoner, de fleste 8 pundere, og omtrent 280 mand.

Men som den tyrkiske Cherbeque, hvorpaa vi vare, skulde endnu gaae i søen at finde efter flere skibe; Saa maatte vi see to dage derefter, at vores tøj blev offentlig solgt til skibsfolkene, og kisterne aabnede uden nøgel.

Den 17 Octobr kom vi i compagnie med en ande Cherbeque fra Algier, og var vejret stille til den 18de, da de fik et skib i sigte, og vinden begyndte at blæse op, hvorpaa begge Cherbequerne satte efter det, og skiød skud om skud paa det, men som det var en god sejlere, kunde ingen af dem naae det med sine skud; derimod da vinden blev stærkere, maatte dette sinke sejl, og den anden Cherbeque, som var stærkere at sejle, end den hvorpaa vi vare, kom den det alt nærmere; og da vinden stilledes kom den skiber om natten saa nær, at den entrede samme, og gjorde skade paa dens takkelads, Vi naaede ej til dem, førend degen derefter, da den halve del af folkene bleve bragte ombord til os, og resten beholdt den anden Cherbeque. Denne prise, var et Portugisisk snauskib kommende fra Port a Porr, og skulde gaae til Brasilien med en rig ladning; Skibet blev besat med tyrkere, og efter nogen tid opbragt til Algier.

Derefter gik vi og krydsede i søen til den 21de oktober, da vi om eftermiddagen bleve nær 3 Spanske krigsskibe, men som det stundede sig natten, og der kom en mist med Taage og Regn, kom vi den nærmeste af sigte, som jagede efter os, og toge vi en anden Cours, For samme Skyld, at de skulde undgaae de Spanske Skibe, ofrede de et faar til deres Gud Mahomet, som de flaar struben af, og kastede over Bord, og vare de samme Gaang meget bange og tause.

Fremdeles krydsede vi endda i Søen, men til al god lykke, bleve vi ikke nær nogle Danske Skibe; men adskillige Engelske, Hollandske og Svenske; som maatte ombord og fremvise deres pas; men ginge saa igien deres vej, Men naar saadanne fremmede Skibe komme, maatte vi ligge neden i Skibet, at ingen kunde se eller fiende os; paa det de ej skulde give nogen underretning om vores optagelse; Der imellem maatte vi dog være oppe paa dækket, at arbejde med dem, ja tildeels fik hug af dem; og kan enhver vel tænke, at vi maatte lide meget ont, mens vi vare der ombord, da vi vare faa sammenpakkede, at vi kunde der neden i Skibet, snart hverken sidde eller ligge for den mængde Mohrer, som der vare, og lidde desforuden baade hunger og tørst, samt frost og kulde, thi de havde berøvet os alle vore klæder, mens vi vare paa Skibet. Hær

var der stor mangel paa vand, siden de sparede det, eftersom de meente, at gaae længere ud i søen at krydse.

Endelig den 28de october, som var en Torsdag, komme vi noget nær Nauvet, og røgede de da under deres kanoner, som de eller ogsaa gjorde hver Torsdags Aften ombord; samt strøge deres skiæg, strege fælt og høyt 3de Gange, alle tillige; men imedens de dette forrettede, maatte vi forvares, og ej see denne helligdom, som de nok i deres tanker holdt for, skulde gjøre dem lykkelig, om de kom i noget Slag.

den 29de kom vi under den Mohriske Kyst, eller under Nauvet, men som tyrkerne frygtede sig for, at nogle Spanske krigsskibe kunde være i Nauva, dristede de sig ej til at passere der igiennem om Dagen, men bleve liggende uden for ommeldte kyst, eller strax Sønden for Cap Spartif til om natten, da disse stial sig saa nær, som de kunde den samme kyst. Imidlertid vare alle Mand inden Borde i den Tid i deres fulde Rustning, Canonerne ladde, og alle de tyrkiske Soldater i fuld Gevæhr, som de skulde i et Fæltslag; men vare derhos meget tause og stille, som de befrygtede sig for noget, da de dog ellers ere meget højtalende og overmodige; og mange Gange førtes saadan Alarm af Soldaterne i Skibet, at man skulde tænke, der havde blevet en indbyrdes Rebellion iblandt dem; vi passerede uden at blive vaer nogen Rauva; endskiønt indbildningen kildrede os med at vi paa denne kyst vist kunde vente Redningsmidler. Samme Gang laae der, da vi passerede Nauva, en tyrkisk Cherbeque paa Gibraltar-Rehd, som var af Spanierne iddrevet; og havde den tilforn tagen en liden Spanier og en Portugisisk Prise; Folkene vare ombord paa Cherbequen, men Priserne toge Spanierne tilbage fra Tyrkerne, og blev denne Cherbeque bevaret med 2de Spanske Cherbequer, til udi Februarii-Maaned 1770, da den dog undkom fra dem, og kom den 24 Febr. til Algier med 18 fanger; men ej bekom nogen Prise; Thi Kongen i Algier udsendte, da han brød Freden med Dannemark, 7 Cherbequer eller Røverfartøjer, hvoraf 2de bleve optagne af Spanierne, som havde Vagten paa Kysten, at oppasse Tyrkiske Skibe, saasom de havde Underberretning om de algierske Cherbequer vare ude at optage de Danske, tilligemed andre forekommende fiendtlige Fartøyer.

Derefter komme vi med en fjøelig Vind, saa nær Algier, at vi fik saa denne Røver-Bolig; hvorpaa Vinden blev stille; og som der da 2de smaa Vagtskibe, som bleve udsendt til Hielp, at boxere Skibet ind i havnen. Imedens Cherbequen blev indboxeret, bleve vi stakkels fanger, saavel de Portugisiske som de Danske nedbragte i et Rum i Skibet, og deraf en efter anden af de smaa Officierer eller Betientere afdragen de fleste Klæder vi havde paa endnu, med havd andet de kunde finde hos os, som bleve disse smaa Geister til Deel; Derimod paahængte de endeel af os nogle pjalter, hvorved mange neppe kunde skiule sin Bludsel. Vi vare dog befriede for Jern, miens vi vare ombord, saasom de ej befrygtede for nogen fare af os, thi vi vare faa fanger mod saadan Mængde tyrker; desuden vare vi ikke til Ankers paa nogen Stæd; men paa de andre Cherbequer maatte Fangerne, naar de vare til Ankers, 2de tilsammens lænkes i en Kiæde.

Den 4de Nov kom vi ind i havnen; og som vi nu komme ind i havnen tog den tyrkiske Capitain os i en fin Chalaupé, og førte os i land paa Marinen, og først fremstillede os for den der værende General over de Christne fanger, som i deres Sprog kaldes Michelascie.

Dette Stæd, som kaldes Marinen, er et lidet Eiland nær ved Staden, og med en Broe giort fast til den. Her befindes de stærkeste Castiller i Algier; og paa det første af dem, staaer et højt Taarn, og der oven paa en stor Lanterne, som tiener til Varsel om natten, naar deres Skibe ere ude, og kan dens Gienskin sees langt borte i havet. Lanteren er over 5 Alne høj, og nogle Alne i omkreds, og er indvendig opfyldt med nogle

hundrede lamper, og udvendig beklædt med blanke Glas-Ruder; og er desuden paa dette Eiland, saavel i dette, som i de andre Casteller, svære Metal-Canoner.

Efter at vi vare opstille for ovenmelte General, bragte Capitainen os videre fra Marinen igiennem Stadens Port og de der værende smale Gader, iblant saa mange tilskuere af Tyrker, Mohrer, Jøder og andre Nationer, saa at vi med stor møjje kunde trænge os igiennem dem, da de alle ville see og beskue os; De glædede sig over at have bekommet saa mange Danske Fanger, nogle beloe os, andre spottede os; andre rykkede os i haaret, og andre kastede skarn og Jord paa os og raabte: DANNEMARKIS, DANNEMARKIS, som vi efter stor møjje komme til Beiliks, det er: Kongens eller den øverste herre i Algiers Pallads, blev der først sendt Bud til ham om vores Ankomst; Hvorpaa vi efter Ordre fra ham, at vi skulle indkomme, bleve opstille paa en viid plads inden i Slottet. Vi vare da 21 Danske, som bleve fremstillede for ham.

Der sade i visse Udbygninger foruden Beilik eller Kongen, adskillige andre tyrkiske herrer, saasom Barnafcie eller Vice-kongen, og andre flere, der den gang sade paa knæ, neder paa Gulvet, fremmen for Kongen. Kongen selv sad paa et ophøjet Sæde paa 3de Fløjels Puder, og under ham et prægtigt Tækken; Han havde en Vifte i haanden, at bortjage Fluerne fra sig, og maatte at kiøle sig med; I denne Forgaard eller Plan forefandtes mange skiønne Slaguhrer og Spejler med videre. I andre Udbygninger sade endeel vagthavende tyrkiske Soldater i fuld Gevæhr, som der agtes for anseelige Folk, foruden mange Christne og Tyrker, som vare Opvartere hos Kongen, der stode i særskilte Gange og beskuede os.

Da vi nu vare bekikkede af dem, saa meget som de lystede, bleve vi førte i en Bygning bag Slottet, hvor vi forbleve til den anden Dag; da der atter kom 9 Danske til os, som vare af Skibet **Rigernes Ønskes** folk, og komme til Algier med en anden Cherbeque, men naaede en til Staden, førend Dagen efter os. Dette Skib, **Rigernes Ønske** kaldet, var handels-compagniet i Kiøbenhavn tilhørende, og kom med en ladning Salt fra Calare i Sardinien. Vi forefandt ogsaa der adskillige Tydske og Danske fra Altona; Denne sidste vederqvægede os med nogle Frugtert og andet smaat til livets ophold; Han blev fangen den 21 Spetembr. og var der paa Slottet, som Opvarter hos Kongen selv. Han fortællede os ogsaa at Algerne havde bruft Freden med Danmark, og at de alt havde optaget foruden **Rigernes Ønske** fra Kiøbenhavn, et altonaisk Skib, **Princessen** kaldet, hvorpaa han var, der havde 11 Mand ombord, og skulle gaae til Cadir med en riig Ladning fra Hamborg; og foruden det, hvorpaa vi vare var og et fra **Christiansund** kommende, ladet med Klipfisk og bestemt til Barcelona; Det blev optaget af en algiersk Cherbeque, men siden bleve de begge opbragte af en Spansk Kyst-Bevarer, hvorved det Danske Skib, som var ladet i Christiansund, nød sin Frihed; De opbragte ogsaa til Algier en Svensk Fregat, som de holdte for en Dansk og blev siden friefiendt, da den kom til Algier.

Imedens vi vare i denne Forvaring, nød vi god pleye med Mad, men Vand var vores Drikke, som er almindelig Tyrkernes Drik; dog meget godt rindende Vand haves i denne Stad. Vi vare her den tredje Dag; da Kongen eller Beilif hver Eftermiddag besaae os, naar han gjorde en Tour efter Maaltidet, ledsaget af 2de herrer, og nogle Opvartere ad de Christne, thi Vejen faldt just forbi vores Forvarings-Sted.

Den tredje Morgen kom en en Christen, som var Beilifs fornemste Skriver over de Christne Fanger, som vare en talrig Forsamling alle til hobe, og raabte til os, at vi skulle fremkomme; og blev beordret, da vi kom ud paa Slots-Pladsen, at vi atter skulde opstille os for Kongen, der sad paa sit Sæde i Forommelte Logie, og tog

da Skrивeren efter Befaling først Skipperen og 2de andre af os bort; men vi øvrige stode igien. Skipperen blev bragt til Fangehulet, og de 2de andre, der vare den forommelte Passagier og Cahytvagteren, blev Opvartere paa Slottet, eller Beilifs Pallads, der foruden dem havde mangfoldige unge mennesker til Opvartere, og fandt en Fornøjelse i at see en Samling af alle Nationers unge mennesker til Sindets Moroe og daglige Fornøjelse. Tænk mine læsere! en Mand, som nærværende Beilif eller Konge i Algier, finder ingen Behag i det smukke Kiøn, maa dog finde Fornøjelse i noget andet; Disse unge Uskyldige, der tildeels have faat den honerte Opdragelse opliver ham, enhver efter sine meddelste evner langt mere end hans øvrige Forlystelser.

Men endnu stode 8te as os tilbage uvis, om vor Skiæbnes Udfald, og bleve bragte til et offentlig Torv for Kiøbere, som skulle bese os, om der fandtes nogen, som ville kiøbe os, og blev der da skreven med Kride paa vores Ryg, fra No. 1. til 8. Min siæl isner endnu ved at betænke mine følelser, at en Fribaaren skulle hensælges til en evig Slave, uden at have udviist alermindste aarsag dertil. Paa dette Torv stode vi til om Eftermiddagen, da forommeldte Skrивer atter kom tilbage til os igien, og med et Vink gav tilkiende, at vi skulle følge med ham; han bringede os da til Beilifs Pallads igien, og opstillede os paa nyt for Kongen. Derpaa kom en Tyrk, og tog dem bort fra os, og vi stode da kun 3 igien; Efter mange Omsvøb, og aflagde Reverencer for Kongen, tog denne Tyrk den remmerste af os ved Haanden, og begyndte at springe rundt omkring med ham, paa denne i Slottet store firekantede Plan, hvor vi vare opstillede for faa mangfoldige Tilskuere; og raabte han til dem paa Tyrkisk: "Om nogen byder mere end den begiærte Taxt, som Kongen har paasat?" Denne gamle Tyrk, som kunde, efter vores Lands Sprog at tale, ansees for en Auctions-Forvalter, sprang da igiennem den paa Slottet værende Port og omkring en lige saadan Plan paa den anden Side uden for Slottet eller Palladset, og raabte han immerfort, (som vi siden fik at vide,) om ingen vil byde mere. Foruden en Mængde af Almue, var paa denne siid forsamlede uden for Slottet, paa denne Plaan en Mængde høje herrer, som og Vagthavende Officerer, Soldater og Opvartere, nærværende ved denne Springedants, eller Spektakel, som vi vel maatte kalde det; og blev endelig den Højtsbydende paa denne, Kongens egen Kok, og ham tilstagen, samt strax henbragt til ham. De 2de tilbagestaaende, maatte ogsaa springe om med denne raskbeenede Tyrk; men da disse ej maatte sælges for den Priss, som blev buden, tog Kongen dem til sine egne Slaver, og henbragte til det Stæd, som de andre fem forefandtes, nemlig bag til en Muur i Slottet staaende; og bekom af 2de Tyrker vore Slave-Læder, som bestod af 6 stykker, nemlig: En Cabus med hætte paa, en Buferunke med halve Ærmer i, en hvid tyrkisk Boxe, en dito Brystdug, et Par Pampuster, en Skiorte, alt af slet tyndt Tøy, og deels meget beskadiget af Utøy. Derpaa bleve vi bragte til et af deres Fangehuse, som kaldes Banier Beilif; Dette Stæd var en fæl Bolig for os, som hverken forstode deres Sprog, ej heller vare vi forsynede med fornødne Klæder imod Vinterens Kulde, som dette Aar faldt temmelig stræng i Algier; for denne Sags Skyld maatte vi og lide meget ont.

I dette Fangehuus forefandt vi 3 a 400 Christne Slaver, de meste Spanske, som havde der sine særskilte Rum, saa og fem af det før omtalte altonaiske Skib; Desforuden fandtes ogsaa i Staden 2de andre Fangehuse, hvori vare ligesaa mange mennesker, som i dette; men vi bleve nogen Tiid derefter bragte i et andet Fangehuus, som kaldtes **Banieren Galera**, og havde til Medbeboere 30 Løver og Tigere, som dog havde sine særskilte Rum, som om Nattetid dog mange gange forskrækkede os, med deres Brølen, og skillede adskillige af baade med liv og lemmer, naar de komme dem for nær, eller brøde sig løse i Fangehuset; ofte maatte vi flygte i Forskrækkelse oppe paaa de højeste Stæder, som vi kunde; Desuden var

og en fæl Larmen af dem, som havde Jernlænker paa; thi de, som havde begaaet nogen Forseelse, bleve endog til desmere Straf lænkede 2 og 2 sammen, og maatte de i disse lænker dagligen arbeide.

Der vi nu komme i Fængslet om aftenen, efter at vi havde staaet paa Torvet den gandske Dag; og nogle af os omhandlet paa begge Slotspladsene, blev vi først opraabte, hver ved sit Navn; som og de øvrige Fanger, som der havde sit Natte-Herberge, og fik vi Danske en Jern-Bøjel om Beenet, og nød derpaa af Tyrkerne, et Brød, som var af halv Byg og halv Hvede, og omtrent saa stort, som et Rugbrød for 2 Skill. hos os. Dette blev vores Aften-Maaltid efter en saa tung Dags Møye. Udi et Rum neden paa Gulvet blev os foreviist vores Sænge-Leye, hvor vi indsvøbede os i 2de tynde Dækkener, som vare alle vore Sængeklæder, og bekom den samme Tiid vi fik vore Slave-Klæder.

Om Morgenen derpaa, længe for Dag, begyndte een dertil anordnet Betient, at udraabe alle Slaverne paa Arbeide, og som den vagthavende Tyrk for Fængslet, som aabnede Porten, da enhver maatte gaae paa Arbeide. Vi bleve anagne som Mariner, og vort første Dags Arbeide var, at gaae ombord at udlosse den Cherbeque, som vi bleve førte fangne til Algier med, da vi maatte taale at see, adskillige af vore Sager, som Tyrkerne toge fra Borde; Og fik vi den Morgen et lidet Brød, lidt Æble, og nogle Oliver med nogle Draaber Olie paa til Frokost, men mange morgener fik vi intet førend Middag.

Der blev til hver Middag blæst i et Balthorn, og ophisset paa 5 a 8 af deres Kirke- og andre Vagt paahavende Taarne, et hvidt Flag, at enhver Kunde høre og see, at det da var Middag. Klokker bruge de ikke; men man kan skræmme dem snart bort dermed; og kommer der noget Skib i Havnen, som haver Klokke ombord, maa den tilstoppes, at den nej skal lyde.

Efter denne Signal var ophængt, fik de Christne Slaver, hver tuende smaa Brød til Middag; og om Aftenen Klokken halv fem, blev atter dette hvide Flag ophængt til Tegn, at det nu var Frihed af Arbeide for de Christne Slaver, med mindre der var noget vigtigt at forrette, da de maatte udholde til langt ud paa Aftenen. Efter Frihed fra Arbeide, maatte hver Mand op til Marin-Porten og der inqvireres, førend de kunde komme igiennem Stadens Port og op til Fangehuset. Derefter havde de Christne Frihed henimod én Time, da atter én Christen, som var dertil anordnet, kom og raabte: At man skulle frem og svare til sit Navn; Derhos var og én TyrkiskBetient tilstæde, at paase om alle Slaverne vare nærværende, og svarte til sit Navn; derefter bekom enhver et Brød til Aftens, lidt større end eet af de 2de man nød til Middags, og til dette at nedsynke, nød vi en Portion Vand. Saaledes maatte vi nøjes med Vand og Brød en tid, indtil vi bekom lidt Penge af en Fransk Kiøbmand, som den Danske Consul derom havde anmodet, førend han tog bort fra Algier, at iffald der skulde blive optagen nogle af de Danske Skibe, da ville han forhielpe de Fangne, paa **Sin Konges Vegne**, med lidet til Underholdning, til videre Ordre.

Velsignet være vor allernaadigste **Konge!** Han opfyldte ej alene det Consulen havde begiæret, af denne Kiøbmand; men han gav os stedse siden 6 franc daglig til Livs Ophold, og de nødvendige Klæder, saasom Slave-Klæderne af Beilif, langt fra kunde udholde den havle Deel, mod det strænge Arbeid, som vi havde, og desuden vare de meget fordærvede af Møll og lang henliggende og mod Vinterens Kulde og meget faae og tynde. Men hvor velkommen og cederqvægende denne Kongelige Gave var, kan jeg ej udsige.

I Januarii Maaned 1770. indkom paa Rehden en Hollandsk Fregat, med Regalier; og udi Februarii-Maaned, forlisede en skøn Fransk Fregat i Havnen; samme Capitain købte det Kiøbenhavnske Fløjtskib igien, som ginge derifra i April-Maaned.

I øvrigt maatte vi daglig arbeide i vore Slave-Jern, og Vinter-Kulden trykkede os overmaade, saasom vi havde kuns faae Klæder; Imidlertid trøstede os adskillige Tyrker og Jøder i denne vores Elændighed med det Haab, at vi til Vaaren bleve frie og nød Fred, da 2de Danske Skibe skulle komme for at slutte Fred med Algier og udfrie os af vort Fængsel. Om Vinteren kom adskillige Franske og Engelske Skibe paa Rehden, saavel som en Engelsk menurar-Fregat den 8 May, saa og 2de Franske Skibe fra Levanten den 30te dito, med Tyrkiske Soldater; De havde ogsaa en Ambassadeur med fra den Tyrkiske Sultan, som der sagdes i Algier var kommen for at handle om Freds-Contracter mellem Dannemark og Regieringen af Algier. Den 5te Junii kom der en Portugisisk Snauv til Algier, som blev optaget af den Scherbeque, der toge os, men drev forbi Algier i en Storm udi Januarii-Maaned, og havde ligget i Bonna om Vinteren.

Da nu Foraaret kom, fortællede man os, at adskillige Danske Skibe vare ventendes; Vi bleve glade, men de forbistrede, og anstillede sig ej bange, førende de faae deres Ankomst. Den 2den og 3die Julii samme Aar, indkom paa Rehden 11 Danske Skibe, vore hierter piskede af Glæde, og de øvrige Christne Fanger, fornøjede sig ogsaa derved. Men Algiererne satte alle sine Sager i den bedste Forsvars-Stand, som i saadan Hast var muelig; De Christne maatte da bobbelt arbeide, og de sparede ej heller sine egne, baade Jøder, Tyrker og Mohrer, at de jo maatte arbeide; men de Danske fik da især sin Deel, og fik desuden Spot og Spee, ja Hug og Slag af dem. De oprettede i største hast, et Batterie af Sand og Grene Norden for Batter-Castellet, paa 10 Canoner og 2de Mortere; Desuden gjorde de en stor Pram færdig med Ombyg, hvorinden de havde en Hoben Uldsække og Bomuldsække til Forsvar for sig. Denne Pram lagde de i Gabet af Havnen, og de lagde 2de svære Canoner og 2de Mortere, og Norden for Byen 6, ja berustedede sig saa meget de kunde til en beleiring. Den første Dag efter de Danske Skibe vare ankomne, om Formiddagen drog den Franske Consul ombord til den Danske Schoutbynakt, for at forhøre, hvad hans Ærende var? og hvorfor han med denne Flode var ankommen? Derpaa tog han i Land igien, og berettede Beilif Schoutbynaktens Giensvar.

Nu laae der adskillige Skibe i Havnen af Algier, som vare bange for, at naar de Danske begyndte at kaste Bomber til Staden eller Castellerne, at der da nogle kunde treffe dem; (thi Havnen ligger just imellem Staden og Eilandet Marinen) de begyndte derfor i Tide at retirere sig; men nogle vilde ej først mælde sig hos den Danske Schoutbynakt; denne gav derfor et Signal til Fregatten, **Havfruen** kaldet, at indhente den Franske, som løb af Havnen; Fregatten gjorde sig strax færdig; men den maatte først passere for Castellerne paa Marinen, og der den kom noget længere frem, blev Vinden stille, og de nærmeste Casteller paa Marinen fyrede af al Magt paa den, der gik 2 a 3 Kugler igiennem dens Sejl, men Gud gjorde den ej fik større Skade af Kuglerne, som dog fløye mangefoldig rundt omkring; Derpaa kom en liden Kuling, saa den dog indhentede den Franske, og kom med en frisk Kuling tilbage med den. Den paafølgende Dag gik det ligesaa til, som med den første, da Fregatten **Christiansøe** maatte ud at indhente en Fransk, men skeede dog ej nogen Skade, hvor meget de end skiøde og kastede Bomber efter den fra Castellerne, dem den ogsaa formedelst Vinden var nauver og mestendeels stille kom tæmmelig nær.

Den 6te Julii omtrent Klokken 4 Eftermiddag, begyndte de Danske Bombarderere, at udkaste nogle Bomber, men gjorde ej nogen Fortgang, førend det blev mørkt, da de canonerede heele Natten indtil om Morgenen temmelig fort; men vi mærkede ej at deres udkastede Bomber, gjorde Staden nogen Skade. O! gid, at nogle

Bomber havde naaet Byen! hvor Gaderne ere saa smale, at i endeel neppe 2de Mennesker kan gaae jevnside, og det eene Huus hviler paa det andet; det vilde vist have giort en ønskelig Virkning. Men det dette nu mislyngede, bleve Tyrkerne hovmodige og stortalende, bespottede os usle Fanger, og ansaae deres Stad uovervindelig; desuden maate vi hver morgen, saavel medens Belejringen varede, som ellers, gaae de afløsende Vagter fra Marinen forbi, naar vi gik paa Arbeide, som just samme Tid bleve omverlede, da endeel pagede Fingre til os, belve os, ja og truede os med deres Pallask, og Spøttede paa os, ja der vare de, som toge Skarn af Gaden og kastede paa os, og kaldede os **Dannemartis! Dannemartis!** I falske Hunde, I Carnalier, I troløse Folk.

Nu var hele Staden i Allarm, derfor tillavede de ogsaa 7 a 8 Galiother med Aarer, og en halv-Galen, og vilde de forsøge, om ej nogen af dem kunde bortsnappe en af de Danske Bombarderer, som de vare saa forbistrede paa, og siden indbringe den i Havnen; desuden bavde Beilif eller deres Konge udlovet en overmaade stor Douceur til dem, som kunde in af disse; thi man maa vide, at Guld og Penge fattes ikke i Algier; Men som Tyrkerne stedse vare bange for Bombardererne, som og for de svære Skibes Skyts, der laae længere ude og havde Bombarererne under Beskyt, torde de ej komme saa nær dem, og maatte stedse med uforret Sag gaae tilbage. Da nu disse Anslag ej ville lykkes indbildte de Kongen i Algier, at Bombarererne vare giorte faste med Jernlænker til de svære Skibe, saa det umueligt med deres Kunstgreb at bortsnappe nogen af dem, med mindre de kunde opfinde et Middel at overskiære Lænkerne; og naar de svære Skibe saae, nogle af disse bitte smaa Røverskibe, skiøde de mandig paa dem, at de stedse med uforettet Sag maatte vige tilbage, og sagde de, at de for denne Aarsag ej kunde komme saa nær Bombarererne, at de kunde overskiære Lænkerne.

Imidlertid alt dette skeede, maatte de Christne flittigen arbeide med at bære gammelt Taugværk og Uldsækker og andet deslige, som kunde tiene til Beskiermelse for Krigsfolkene paa Castellerne oven paa Murene og andre Stæder, at Kuglerne skulle tørne i dem, og ej giøre Krigsfolkene nogen Skade; desforuden maatte vi vi med de andre Christne Slaver slæbe med at bære Canoner, Mortere, Kugler og Bomber fra et Stæd til et andet, med videre; thi Tyrkerne formodede, vist endnu et stærkere Aanfald imod Staden ad de Danske.

Foruden dette paatog Algiererne sig et i deres Tanker endnu Isitigere Paafund med at giøre en Flaade af svære og tykke Træer; og derunder lagde de en heel Deel store Vandfade imellem eller under de svære Træer med Vand i, som de siden pompede ledige, af Flaaden kunde mere opfinde; derpaa gjorde de et Forbyg foran for sig til Beskyttelse af tykke Planter neden under, og med tyndere paakædde dette Opbyg, udi samme laae mangfoldige Uldsækker, som skulle standse Kuglernes Fart, der bleve sendte til dem; og imellem samme Opbyg laae 4 Canoner, og 2de Mortere, som skulle udspyde Ild fra sig, og til samme deres Hensigter at udføre med denn Flaade, havde de paa Marinen sammensplittet 20 a 30 Traadser, som med den eene Ende var fæstet i den, og gik igiennem en Fodblokke paa Marinen; desuden havde de apteret et Barp paa den anden Side af Flaaden, hvorefter den vilde hale sig ud ad mod Skibene, om ej Vinden skulde falde saa, at den kunde drive Flaaden ud til Skibene; og overlagde de, at naar Skibene begyndte at beskyde den, og ej kunde udholde længere mod Bombarderernes og Orlogs-Skibenes Ild; da skulde de paa Marinen efter givne Signal fra dem, (som var en høj Lanterne) hale denne Flaade med ommelte Traadser tilbage, og de meente det aanfald skulde skee om Natten; Men som de Danske Skibe toge strax derpaa bort, blev denne deres Træbygning og Kunstflaade ikke brugt. I den tid de Danske bloquerede Algier, bleve de Christne Fanger belagde med svære Jernkjæder fra Foden og omkring Livet, og maatte dermed arbeide;

Som og nogle af Betienterne og andre, der ikke havde saa svært arbeide, bleve 2 og 2 sammenlænkede. Desuden maa alle Tider de, som have hjort nogen grov Forteelse, gaae sammenkiædede, og dermed arbeide.

Da nu den Danske Krigsflode gik bort derfra den 15 Julii, og lagde sig i Port Mahon, bleve Fangerne strax løsladte af sine Lænker, baade fordi, at de samme vare svære for dem, at arbeide i, som og især derfor, at Tyrkerne da ej mere befrygtede sig for nogen Opstand eller Bortrømmelse af dem; Der bliver alle Tider holdt nøje Opsigt med Fangerne; men især, naar nogle fiendtlige Fartøjer ere nær Staden.

Imedens Bombarderingen varede for Algier, raabte de Christne Fanger af alle Nationer, som med én Mund, ved hver Bombe, som de Danske kastede til Staden: **Vivat Kongen af Danmark!** Thi de formodede sig ogsaa Befrielse, om de Danske havde erobret Staden; Men da dette ej vilde lykkes, vare de næsten slæmmere i deres Udtrykke mod os, end Tyrkerne selv; og desuden hadede mange af dem os, for vor Lutherske Religion; thi de fleste af dem vare Catholske; Ja de bebrejdede os dermed, at vi ej burde kaldes Christne; saasom vi spisede kiød baade i Fasten, om Fredagen og Løverdagen, da de derimod ikke spisede det, uden Nøden tvang dem dertil; dog endeel degnede det ej saa nøje, eftersom de vare Slaver, og maatte imodtage hvad de kunde faae; da vi endog aade kiød i disse for de Catholske Christne forbudne tider.

Sidst i Julii-Maaned udgik 4 a 5 af deres smaa Røver-Fartøjer, og den 31 Augusti ankom til Algier 2 smaa Scherbequer og 3 Halv-Galejer fra Sahle, Kejseren af Marocco tilhørende.

Neppevare de Danske Orlogsskibe bortgangne fra Algier, førend de begyndte at udbrede en Fregat med 3 store Scherbequer, som skulle gaae til Constantinopel, og hielpe Stor-Sultanen imod den Russiske Flode. Imedens de foretog sig denne Udbredning, ankomme adskillige Skibe til Algier, men ingen af dem blev tilladte at udgaae derfra igien, førend disse 4 Skibe bleve færdige; og toge de samme ud derfra den 17 Aug. ad Constantinopel, og maatte de fremmede Skibe endda ligge nogen Tiid, efter deres Bortgang, paa det de ej skulle bringe nogen Rapport derom til de Danske Skibe, som laae i Port Mahon, og kunde have kommet paa Bagslag til dem.

Nu Nu bravtede Tyrkerne af, at siden de Dankse ej havde kundet skyde Staden med deres Bomber, saa havde de dog beskadiget det Danske Admiral-Skib med deres Bomber, hvorved 30 Mand og en Officier vare døde og bleserede, og havde en Bombe gaaet igiennem 2de Overdækker; Men som vi fik siden høre, var det ej sandt; thi deres Bomber kunde langt fra ikke række til de Danske Skibe; men mange sprunge i stykker i luften. De gjorde ogsaa mange Glæde-Viser om deres Befrielse fra deres Fiender. Jeg kan troe, Mahomet var vel Aarsagen dertil, men deres Udtrykke, vare ej meget behagelige for os, som Danske Fanger, af de Ord vi kunde forstaae, og de andre Fanger udtjydede for os. En Aftenstund holdte de en liden Fæst for et Skib, som Dagen derpaa skulle gaae af Stabelen, da en Mohr, sang en af deres Glæde-Viiser, og spillede derhos paa et Instrument, i Dannelsen, som et Gither hos os, og blev af Generalen paa Marinen rigelig belønnet, fordi han fandt en sær fornøjelse i denne sang.

I Efterhøsten ankom og blandt andre, en liden Scherbeque fra Port Mahon. Samme kiøbte vores Snauvskib af Tyrkerne; og i December-Maaned ankom en Engelsk Orlogs-Fregat paa Rehden, som de sagde havde Breve fra Danmark, Sidst i Januarii næste Aar, indkom ogsaa 2de Skibe, et Hollandsk Orlogs-Skib og et dito Fløjtskib med Regaler fra Amsterdam, og de andre Provinser fra Generalstaterne. Saa kom der og i

Februarii en Engelsk Orlogs-Fregat, som bringde efter Sigelse, Breve om Freds-Mellemlandhandlingen med Algier og Dannemark, samme gik om Natten derpaa til Sejls.

Vi maatte i øvrigt hendrive Tiden i Sorg og Bekymringer, henstede Vinteren i Haab og Frygt, i Slæb og Arbeide, da Ordet gik, at til Foraaret vilde de Danske komme igien med fordoblet Magt, og hvorfore de befæstede deres Stad af al Magt, som de alle Tider spekulerede paa. De begyndte at bygge 6 a 7 Batterier. baade Norden og Sønden for Staden paa alle Pynter, som laae længere ud, end det andet Land; Saa forfærdigede de ogsaa en stor Deel Laveter til alle dens Canoner; og maatte vi med de andre Christne Slaver bære Træer til Staden fra langt ude paa Landet, paa 2 a 3 Mile. Vi udgik tilig om Morgen, og kom ej igien førend Aftenen, og naar det var noget nærmere, maatte vi gaae 2 Gange, og havde 16 til 24 Mand nok, at slæbe saadant Træ, som dog formedelst den lange Vej blev os meget svær; thi vi maatte deels trave iblant Torne og Busker med bare Fødder, saavel som og igiennem Vand og Morasker, endskiønt det var Vinter, og derhos meget kolt, og en besværlig Vej, opfyldt med Steene og Klipper igiennem Skove og andre snævre Stier; Disse Træer bleve apterede til 6 a 8 Bombardeer-Galiother og 2 Halv-Galener, hvortil samme skulle være Indrømmer udi, dem de byggede paa, og gjorde færdige. Ja, der beleve endog nedbragte langt mere, end de dertil behøvede, som siden blev oplagt til Forraad, om flere skulde behøves.

De begyndte og at opbygge et stort Castell, paa 24 Canoner, paa Cilandet Marinen, neden for Staden beliggende, som en Mængde Christne Slaver arbeidede paa, saa ogsaa andre til andet fornødent Arbeide, at de kunde være i fuldkommen Forsvars Stand, naar de Danske ankom, dem de ganske vist forventede i Foraaret 1771. Mange af de Christne, maatte da sætte baade Liv og Helbred til, formedelst deres utidige Hasten og Jagen, og slæmme Ord; thi de bruge langt fra ej den Forsigtighed, som de dog burde at gjøre, og deels, at de Commanderede af Tyrkerne forstode ikke Arbeidet selv.

Om Efterhøsten derpaa vare Tyrkerne og ude med deres smaa Røver-Fartøjer, da de toge 2de smaa Spanske Priiser; men de Spanske toge ogsaa samme Gang 2de af deres Røver-Skibe bort igien. Med nogen af deres store fartøjer torde de ej komme ud, i hvor de gierne de end vilde; thi de frygtede for de Danske Skibe; som de ofte fra Staden kunde see derudenfore, at gaae paa Krydstog, og de vare endog undertiden op under Staden, hvorover Kongen med de andre Herrer vare mange Gange vrede; Desforuden bleve bragte Rapport til Kongen, saasomt de bleve vaer nogen Sejler, af en gammel Mohr, som kom tidt 2 a 3 Gange need én Dag, og berettede, at han havde seet de Danske Skibe, nu hist og nu her udi Søen. Samme boede i et Huus oppe paa en af de højeste Stæder oven for Staden; thi Staden ligeer brat, og gaaer immer opad, ligesom Steenberget ved Tronhiem; men af en større Distance. Denne Mand, havde en ung Datter, den gav sig ud for at have en overordentligt Syn, og at hun kunde see langt ude i Søen.

Dette Aar gik altsaa bort, uden de Danskes virkelige Ankomst eller beleiring; men de spaaede sig, at de til næste Foraar ville komme med fordoblet Magt; thi de sagde, at de Danske havde udredet saa mange Bombardeer-Hukkerter, og andre Rang-Skibe, hvormed de da ville ankomme og omringe Algier.

1772. i Februarii-Maaned, kom atter 2de Hollandske Skibe til Algier med Regalier, som vare en Orlogs-Fregat og en dito Coufardie; Disse Regalier give de Hollandske Provinser til Algier for Fredens Vedligeholdelse, som før er meldt. Samme Aar udi Foraaret, blev der atter talet om Fred og den Danske Flodes Ankomst, og at der nu skulle blive accorderet om Freds-Contracter.

Dette Røgte blev og virkelig Sandhed, thi den 5 May, da vi mindst havde vendtet det, fik vi at see om Aftenen 2de Danske Krigs-Skibe, at komme noget nær Staden; men som Vinden var contrair og det var silde, gik de til Søes igien, og troede vi, at de vare der, siden vi tidt havde seet dem, gaae at krydse paa Kysten; Den paafølgende 7de May fik vi dem atter at see, da de komme op under Staden; men naaede ej rehden, førende om Aftenen; thi Vejret var stille. Denne glædelige Tidende blev os bebudet i Slavehuset, og vi trøstede os ved, at som de ginge til Ankers, at de ganske vist vare komne til at slutte Fred; og toge vi ej heller fejl deri; thi Hr. Admiral Hoogland, som den Commanderende for den Danske Flode i Middelhavet, havde Kongelig allernaadigste Ordre dertil. Disse Skibe, som vi saae ankomme, vare Orlogsskibet Grønland, som førtes af Hr. Grev Molkte, samt Fregatten Christiansøe, af Hr. Capitain Bløggell, med disse var en Consul. Da de nu komme paa Rehden om Aftenen, tog den Engelske Consul ombord til dem, som havde Ordre fra Beilif i Algier, at forhøre om deres Frende den følgende Dag, og da han hørte, som han nok ellers viste før, at det var om Fred, blev der strax given Tilladelse, at Consulen maatte komme i Land for at accordere med Kongen selv og Freden; og at baade han og de øvrige Officerer, kunde gaae frit i Land; ja om de paa Skibene behøved noget til Forslægning, skulde det ej nægtes dem, men være til deres Tjeneste; dog maatte Skibsfolkene ej komme i Land af de smaa Fartøjer, som bringede disse Herrer til Staden; men maatte stedse forvarte der indtil Freden blev sluttet; Ikke heller maatte nogen af os, understaae sig at tale med dem, efter Ordre fra Michelascie, hvor gierne vi end vilde; Og vare Tyrkerne endog saa vrede paa os, i den Tid, da Freden blev sluttet, at de sloge os, om vi ville tale med nogen i disse Fartøyer.

Saaledes tog Consulen og Officerne daglig i Land til Staden, og om Aftenen igien ombord paa Skibene og til Admiralen, for at give ham Svar, indtil den 16 Maj, da Freds-Contracten blev sluttet; hvorpaa der blev skudt til Victoria fra Castellerne paa Marinen i Algier 27 Skud, og derpaa svaret med 27 Skud fra Admiral-Skibet; Derpaa blev en almindelig Glæde i Staden over Fredens Sluttelse, at de nu igien kunde gaae ud at røve, uforhindret; og vi stakkels Fanger komme ogsaa, som til et nyt Liv igien. Men neppe var Freden sluttet, førend de strax begyndte at tillade 2 a 3 Scherbequer eller Røver-Fartøyer, som skulle gaae ud paa Røverie, og var deres meste Glæde, at de nu vare frie for de Danske Skibe, som gik og oppassede dem, saa at de med deres Skibe ej kunde gaae ud at røve.

Den 17 May og følgende Dage, maatte vi endda gaae i Arbeide; Den 18de kom Admiralen selv første Gang i Land, gelejdet af Consulen og de øvrige Officerer, og taledede med Kongen, saavelsom de andre høje Herrer i Algier. Den 21de bleve vi Danske Slaver, som arbeidede paa Marinen sammenkaldet og bragte til Slavehuset, hvor Jernene af Fødderne blev os Aftagne, og i største hast maatte sammen starbe de faa Pjalter, vi ejede, og derefter bleve vi bragte for Kongen, da vi tillige med de øvrige Danske Fanger bleve opstillede paa Slotsgaarden (NB. alle vi som vare Kongens Slaver og i tallet 30, foruden 9 andre, som vare particulaire, eller solgte til andre Herrer i Staden;) Hvor vi af 2de Skrivere, som sade derinde i Slottet og skreve, bleve givne hver sin Sæddel; da vi nu gik fra Slottet, eller Beilifs Pallads ned igiennem Byen, bleve vi først foreviste den Danske Admiral, og derpaa nedbragte til Skibsbaaderne, som laae i Havnen færdig, at bringe os ombord paa Fregatten Christiansøe. Ved Indtrædelsen deri maatte vi levere vores paa Slottet bekomne Sæddel tilbage til en Tyrkisk Betient, som havde der sin Post, saa det ej nogen anden Fremmed skulde ved samme lejlighed indsnigede sig. Vi vare da 30 i Tallet, som vare Kongens Slaver, hvoraf 23 arbeidede paa Marinen; Men vores Skipper, saavelsom de 2de andre Skippere opholdte sig for den meste Tid den eene hos den Hollandske og de 2 andre hos den Svenske Consul. Saa vare der ogsaa 4re, som vare Opvarterre hos Kongen selv, hvilke vare 2de af det Tronhiemske, og en af det Altonaiske Skib, samt en fra Bergen, som fulgte med det Kiøbenhavnske Skib; disse fik ogsaa Frihed og fulgte med os ombord. Men

endnu manglede 9 af os Danske, som ikke kom ombord til os, førend den 30 May; thi deres Herrer paastode, at de ej burde regnes blandt Kongens Slaver, og altsaa ikke henhørte til Freden med Algier; hvorover der hengik 8te Dage, førend disse Dispytter kunde blive bragt til Ende; Endelig kom de ogsaa ombord og takkede Gud med os, at de nu vare udfriede fra denne Røver-Stad; hvor Røveri og Plyndring, er deres Beheligste Forretningeer, efter at vi havde været der i 2 Aar, 7 Maaneder, 18 Dage; og tildeels udstaaet baade Hunger og Kulde, ja Spot og Spee; og undertiden, naar Tyrkerne vare vrede, Hug og Slag.

Nu vare vi kun 39, som udkomme fra Slaveriet, men 41, da vi komme hid, thi 2de havde faldet ned og slaget sig ihjel af høje Stæder; disse vare af det Altonaiske Skib; desuden havde en faaet en stiv arm, ved en af Tyrkernes Bombarderer, som disse satte op paa Land, der de saae de Danske Skibe ej komme, samme faldt ned og slog 2de Portugisere ihjel, fordærvede dennes Arm, foruden af mange vare i Livs-Fare og fik megen Skade, men bleve lægte igien. Nok en anden brækkede sin fod derved, hvoraf han døde kort derefter; altsaa kan enhver skiønne, at ogsaa vore Kræfter af saadant Arbeide og Slæb bleve temmelig svækkede.

Den 30 May om Aftenen lættede vi Anker og den 31 om Morgen treffede vi paa 16 a 18 Miles Distance uden Vahlen 2de andre Danske Skibe, nemlig Orlogsskibet Slesvig og Fregatten Als; Efter given Signal fra Flagskibet, gik Fregatten Christiansøe ad Port Mahan, og de andre 2de fulgte med Flagskibet til Thunis, for ogsaa der at slutte Fred.

Den 30 May om Aftenen lættede vi Anker og den 31 om Morgen treffede vi paa 16 a 18 Miles Distance uden Bahlen 2de andre Danske Skibe, nemlig Orlogsskibet Slesvig og Fregatten Als; Efter given Signal fra Flagskibet, gik Fregatten Christiansøe ad Port Mahon, og de andre 2de fulgte med Flagskibet til Thunis, for ogsaa der at slutte Fred.

Den 3 Junii kom vi til Port Mahon, hvor vi forefandt Fregatten Falster; som maatte der indgaae for at forfærdige sin Fokke-Mast, den han i et hårdt Vejr havde mist paa et krigstog for Algier; Der laae vi i 5 Dage i Cortaine til den 8de Junii, da vi gik derfra og voer til Marseile, hvorhen vi kom den 13de Dito, og der forefandt en Kongelig Dansk Scherbeque, som var bygget i Middelhavet paa vor Konges Regning, for at gaae og krydse der paa Kysterne, som samme var meget bekvem til, om ufreden skulde længere vedblevet; og var denne beordret af Admiralen, at adlyde Fregatten Christiansøes Signaler, og være med under dens Commando til Kiøbenhavn; Men som Scherbequen den følgende Dag vilde sejle op til Fregatten, som laae paa rehden, kom den paa en Stengrund, der vist nok var enten af Lodsens Uforsigtighed, eller Ukyndighed om grunden, og kom til at støde saa hart an, at et Stykke i Kiølen gik i støkker, derover maatte de op til Byen Marseile for at udlodse og indlægge et nyt Stykke foran i Kiølen, hvorfor vi med Fregatten maatte vie til den blev istandsat igien. Imidlertid bleve de 2de Capitainer sammentalte med hinanden, at der skulde 17 Mand af de Fangne fra Algier ombord paa Scherbequen, som blev commanderet af Hr. Capitain Stokfleth, hvorpaa vi fra Tronhjem ogsaa komme ombord den 25 Junii, og den 28de ginge begge Skibene til Sejls.

I den Middellandske Søe treffede vi Orlogsskibet Sejeren, foruden adskillige andre Coufardie-Skibe, vi flugtes da ad til ud i havet, da vi skiltes fra Fregatten, som var noget længere frem; thi Vinden blev stille og Luften tyk; Vi kom dog i Compagnie med Fregatten om 2de Dage, men skiltes atter fra den Vesten for Irland; Vi kom til Cronborg den 13de Augusti om Middags-Tid, og saluterede for Fæstningen; og blev igien besvaret; om Aftenen Klokken 7 omtrent kom vi til Ankers paa Kiøbenhavns Rehd, men vi bleve dog ombord til den 15de om Formiddagen, da Hr. Capitain Stikfleth tiltallede os, at vi kunne gaae i Land, naar vi vilde; Og Skibsbaaden skulde bringe os i land til Toldboden. Vi gjorde saa. Da vi komme i Land, bleve vi af

Vagten bragte til Commandanten, og fra ham til Politimesteren; hvorefter det blev os tilladt, som frie Folk, at gaae hvor vi vilde for at søge Logement. Imedens vi laae i Kiøbenhavn søgte vel vores Skipper adskillige Gange om noget til Opreisning for vor lidte Skade, men saa vidt os er bekiendt, har det ej frugtet noget; dog bleve vi af vor allernaadigste Konge skiænket en liden rejsepenge, hvoraf enhver kunde komme hjem til sit Stæd.

Saaledes ere vi da endelig efter megen ustanden Møje og Besværlighed, kommen til Hiemstædet Tronhjem, og fundet vore Slægt og Venner igien, endskiønt vi vare i slette Omstændigheder, og halv nøgen; thi det lille vi ejede havde vi mist, og ikke fortient noget i den lange Tid vi vare borte. Dog maa vi takke Gud, som har ladet sin Aand og Naade følge os, og ladet os beholde Liv og Helbred, endskiønt vi tildeels have udstaaet meget Ont og haarde behandlinger; ja størket vor Afmagt i alle Fristelser, og ladet os vedblive i den Christelige og sande Troes Befiendelse, enddog vi som Fanger, maatte opholde os blandt Tyrker, Hedninger, og mange slette og forføriske Christne!

Herren lade ej heller sin Hielp og Trøst vige fra os fremdeles! ligesom vi nu have fundet den i vore foregaaende Trængsler; Hans Haand være over os, og Hans Aand følge med os alle vore Livets Dage indtil vort sidste Endeligt. Amen.

Anhang

Gunstige læsere! her har de hørt tildragelserne i vort Slaverie for det meste; Men, som jeg ej har villet opholde Dem i denne Fortælling om de smaa Nyheder, som jeg baade selv har seet, og desuden af andre Christne Slaver er mig fortællt; vil jeg hertil føje et lidet Anhang, om De ogsaa maatte finde Behag i at læse samme.

Om Staden

Staden ligger paa et stort ophøjet Bjerg, saa at man kan see fra nederste til den øverste Ende af den, naar man ligger ude paa Søen, og er den paa alle Kanter vel forsvaret med Casteller, desuden er ogsaa en høj Muur omkring Staden, som deels er og kan besættes med Canoner; og er der en dyb Grav uden om Muren paa de fleste Stæder; Den haver 4re Porte; 1)